

UJVIDÉKI NAPLÓ

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
II. Rákóczi Ferenc-út 35. szám
1-es emelet és Szövetkezeti
Könyvnyomda. Telefonsz. 371.

Főszerkesztő: Dr. ELSCHLÉGER DEZSÓ

Felolvasó szerkesztő: CSERNYEI MÓR

Megjelenik minden vasárnap.
A lap előfizetési ára: egész
évre 10 korona, fél évre 5 ko-
rona. Egyes szám ára 12 fillér.

Gazdasági jövőnk.

Irtó: Coponi Traugott, orsz. képvis., az Orsz. Iparégyesület igazgatósági tagja.

Szívesen teszek eleget annak a kérésnek, hogy a háború után való gazdasági viszonyokról nyilatkozzam. Ezeknek a gazdasági kérdéseknek a kedvező megoldását csak a szövetségeseinkkel való legszorosabb kapcsolat és egyesülés útján tartom lehetségesnek, mert a békekötés utáni időben még inkább leszünk kölcsönös védelemre és támogatásra utalva.

Nemzeti szűkkeblűség és féltékenykedés nagyon veszedelemmé válhatik ránk nézve. Becsületesen és nyíltan kell mennél szorosabban egybe-
forranunk.

Ha nem így cselekszünk, vagy csak vonakodva és bizalmatlankodva, akkor ennek igen nagy kárát látjuk.

Németország ebben a háborúban ránk volt utalva, majdnem éppen olyan mértékben, mint mi öreá és szükség van ránk a háború után is. De viszont nekünk még inkább szükségünk van rá, mert annak a Németországnak kegyét, mely fegyveres erő dolgában a legelső és ha lehet gazdasági teljesítőképességre még elsőbb, — erősen fogják mindenfelől keresni.

Nem tartom lehetetlennek, hogy Németország a békekötés után valamelyik mai ellenfélhez, talán Oroszországhoz csatlakozik, ha nagyon merevek, vagy tartózkodók lennénk. Aki ma ellenfél, az holnap szövetséges lehet és a megfordítottja sem lehetetlen.

Ellenségeink is rajta lesznek, hogy egymástól elszakítsanak és hogy ezt elérjék, a békekötés után a mi hajlandóságunkat is fogják keresni. De nagy hiba volna, ha vonakodva és duzzogva a Németországgal való legszorosabb kapcsolat gondolatától eltérítettünk magunkat, mert ez a vég kezdete lehetne. Ezért Ausztriával és Németországgal való erre vonatkozó tárgyalásaink során minden közjogi szörszállhasogatás, a

mely a csatlakozást meggátolhatja, vagy csak lazíthatja, legszentebb javaink ellen való vétkezés volna.

Sajtónk nem volt ezen a téren minden részében és mindig eléggé megfontolt, mert a mégis csupán egyesült erővel kivívott és elért sikerek mámorában szívesen ragadtatta el magát a mi saját erő-kifejtésünk túlzott és egyoldalú hangzolására, miközben a minden idők eme legnagyobb küzdelmében való fegyvertársaink a mi cselekedeteinknek látszólag igazságtalan kiemelésében az ő legalább olyan becsületesen és dicsőségesen kivívott sikereik bántó kisebbitését láthatják.

Ujságok nyomán támad a nép hangulata és a néphan-
gultok uralják a politikát.

A felsorolt okok miatt tartom én a magunk érdekében is kívánatosnak, hogy még bizony áldozatok árán és minden elképzelhető módon mozdítsuk elő a közép-európai hatalmak gazdasági tömörülését. Ebben bizonyára igyekezzik majd helyet kapni Bulgária, Törökország és Görögország, a Balkán és a Kelet is, bizonyára még más semleges állam és talán, akarva, vagy akaratlanul mai ellenségeink egyik-másik része is. A ki ebből a kombinációból kimarad és nem rendelkezik a három nagy óriás, tudniillik Anglia, Oroszország és Amerika példájára egy magában zárt, életképes gazdasági terület felett, az gazdaságilag és így politikailag is elsorvad.

Lehetséges, hogy határozott állásfoglalásom némelyek szemében tulzottnak látszik. Lehetséges, hogy meggyőződésem, hogy fél munkával és okoskodó tartózkodással mindent kockára teszünk. Vigyázzunk, hogy sikereink ne szálljanak fejünkbe. Éppen mostani nagy erő-kifejtésünk és a nyomában kimaradhatatlanul mutatkozó kimaradás miatt szükségesebben, mint valaha, szükségünk van arra, hogy megbízható híbarátainkra támaszkodhassunk.

Mellékes, vajjon fiszta szövetség legyen-e, vagy pedig

közbenso vámoakkal való, vagy más néven nevezett megoldás-e, ellenben igen fontos, hogy a forma rövid lejáratu-e és közjogilag kevésbé leghorgonyzott legyen. Félte-
kenykedések és surlódások akkor is lesznek és hogy ha a forma nagyon laza, akkor futólagos hangulatoknak igen könnyen áldozatul eshetik. Az új szövetségnek azonban felbonthatatlannak kell maradnia, hogy ilyen házi civódásokat tudéllhessen. Az egyesülés teljes sikert és azzal összefüggő előnyöket csak évek múltán és hosszabb együttműködés nyomán hozhat és ha a kötelek hamarabb elszakadna, mert nagyon laza volt a szerkezete, akkor mindegyik fél csak áldozatokat hozott volna.

Közgyűlés.

Ujvidek törvényhatósági bizottsága március 30. án *Matkovits* Béla főispán elnöklété alatt rendes közgyűlést tartott.

Tárgyak:

1) Belügyminiszteri leirat a város huszvizsgálati szabályrendeletét jóváhagyja.

2) A polgármesteri jelentésből kiemelték, hogy január és február hónapok ügyenete rendes volt. Az egészségi állapotokról szóló jelentést pedig *Wagner* Károly dr. tisztifőorvos jelentése alapján már közöttük.

Midőn a szokásos, rendes jelentését megtette, megemlékezik *Matkovits* Béla főispánunknak holnap (márc. 31) betöltendő 6 éves működéséről. Böles, tapintatos, jó egyetértést teremtett. Megelégedéssel tekinthetünk vissza az elmúlt hat esztendőre, melynek üdvös munkáját a háborús viszonyoktól sem tudták megzavarni, mert a főispán öméltségű fogadalmát hűségesen megtartotta. Bensőséges, mélyszéges szeretet és tisztelettel viseltetik iránta a város közönsége. Ezen érületének hű kifejezést ohajj adni, midőn indítványozza, hogy öméltségű iránti elismerés jegyzőkönyvileg is megörökíttessék. A törvényhatóság lelkesedés és éljenzéssel fogadja a polgármester indítványát.

Ezután a főispán megköszöni a törvényhatóság elismerését.

Főispán a meghatottságtól alig képes választani, sem ő, sem a törvényhatóság nem volt arra elkészülve, hogy a polgármester minő meglepetésben részesíti a közgyűlést.

— Nagyon köszönöm a belém helyezett bizalmat. A lefolyt 6 esztendő bizonyítéka annak az ünnepléyes fogadalomnak, melyet akkor fogadtam. Hogy miképpen sikerült mindezt megvalósítanom, azt önök bírálják meg, mert erre leginkább hivatottak. Az ott előadottakat és elveket, ha nem is tudtam teljes egészükben megvalósítani, annak az emberi gyengeség a fő oka, de az akkor adott programmat most is vallom. Szívem és lellem egész erejével iparkodom ezt megvalósítani, hogy a köznek szolgálatot tessek. Ismételten fogadja a tekintetes törvényhatóság hála köszönetemet. — Színi nem akaró tetszés nyilvánítás követte a főispán szavait.

3) A bíráló választmány határozata folytán, miután a hadiadó alapján nem érvényesek az új virilitási jogai, az egyes bizottságokat ki kellett egészíteni. A polgármester indítványozza, hogy a kiesettek újból megválasztassanak. Így megválasztottak:

Az esküdtképes egyének összeíró bizottságba Schubert Rezső. Bizalmi férfiak és esküdtképes egyének összeíró bizottságba Dr. Rózsa Miksa. A teljesen ismeretlen és távollevő védkötelesek puhatoló bizottságba dr. Rózsa Miksa, Adamovich Sándor, Alami gazdasági bizottság pottag Kondorossy Dömötör. Építési bizottságba Stefanovics Lyubomir. Építészeti ellenőrző bizottságba dr. Markovics Lázár. Arvudalmi bizottságba dr. Rózsa Miksa, Schubert Rezső. Arvaszéki ilnöké Schubert Rezsőt, Dietzgen Imrét választották meg.

4) Dr. Königstädler Oltónak az ügyései megbízotti tisztjéről való lemondása folytán Dr. Rózsa Miksát választották meg ügyései megbízottak.

5) Az állandó önnai hid ügyben a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadta a tanács következő javaslatát:

A törvényhatóság kimondja, hogy a hid építését nem kívánja a háború befejezéséig függőben tartani.

Minthogy azonban a háború folyamán az építési munkálatok csak abban az esetben volnának biztosíthatók, ha azok végrehajtását a katonai igazgatás saját hatáskörében rendelné el és előlegezné azok költségeit, vagy pedig ha a város a szükséges munkáerőket a katonai igazgatás támogatása mellett a vállalkozó rendelkezésére bocsátaná és elhárítaná az anyag beszerzés és szállítás nehézségeit: a tvh. bizottság fölkeri *Matkovits* Béla főispánt, hogy a város közönségének törekvéseit hathatós támogatásával előmozdítsa és utat

sítja a tanácsot, hogy az építkezés érdekében a katonai igazgatással érintkezésbe lépjen és a kiírási műveletet a tárgyalás eredményéhez képest és m. kir. kereskedelemügyi miniszterium hídosztályával egyetértőleg kiegyeztse és az így kiegészített kiírási művelet alapján az alépítmenyi munkálatokra nyilvános vagy korlátozott versenytárgyalást tartson és annak eredményét megelőző mutassa be.

A főispán készségesen hajlandónak nyilatkozott, hogy illetékes helyen a polgármesterrel együtt eljárnak, hogy az állandó Dunahid munkálatainak előfeltételeit biztosítsák. Megjegyezzük hogy *Matkovits* Béla főisp. és *Profuma* Béla polgm. a Duna-hid érdekében már elutaztak, hogy a kormánytagjaival tárgyaljanak az uvidéki állandó Dunahidépítési munkálatainak újra felvételéről és a tervnek a városra nézve mentől előnyösebb és mielőbb való keresztülviteléről. A főispán és a polgármester Budapestről Bécsbe utaznak, hogy a hadügyminiszteriumban folytassák a tárgyalást. A hidépítést késleltető jelenlegi munkáshány és anyagbeszerzés nehézségei ugyanis csak a katonai igazgatás támogatásával volna leküzdhető.

A 6) pont alattiakat, mint nem teljesen előkészítetteket, a napirendről levettük. A 6) alatti a magy. város és község fejlesztési r.-t. kérvénye volt, a 9) pedig ref. isk. ismételőiskolai díjat kér.

7) Az áll. polg. fju-iskola 5-ik osztályának főállíttatását minden tekintetben támogatja.

8) A *dunai partfürdő bérleti szerződését* megköti, de kiköti, hogy az ingyenes népfürdő kezelését is 1000 K díjért átvenni tartozik.

10) Özv. *Vanvur* Sándorné gyermekei után nevelési járulékot kap.

11) *Szugi* M. János vár. díjnok neje és gyermeke után családi pótlékot kap.

Ezzel a közgyűlés betegeztét nyert.

Szereteadományokat a frontra szállít a Hadsegélyző Hivatal Atvételi különtménye, IV. Váczi utca 38. sz.

A fiatakoruak szegedi hatósága a gyermekvédelem módjairól.

A fiatakoruak szegedi felügyelő hatósága kiválóan értékes évi jelentésével elkészült. A nagy figyelmet érdemlő munkából az alábbi érdekes részeket közöljük:

— Nagy feladatok várnak reánk . . . „nemcsak a határon pusztít a háboru — mondja Prohászka püspök — idebenn is, közből is az erkölcsi pusztulás tüneteit észleljük. Soha annyibünnöző gyermek nem állott a bíróságok előtt, mint a háborus években”.

A háborus évek számadatai még nem állanak a rendelkezésünkre, de tudjuk, mert észleljük, mert a bíróságok és rendőrhatóságok beszámolója mondja, hogy a csavargó, züllésnek indult, elzüllött gyermekek száma elszomorítóan emelkedett.

Az anyák panaszaik kifogyhatatlanok, gyermekek tolvajszövetségei tervszerűen üzik a tolvajlást, a sérültek szalmakazalai éjszakai buvóhelyük . . . s míg katonáink életüket feláldozva egy szőb jövőért küzdenek túl a határon, idebenn egy komor jövő körvonalait látjuk.

S ha a háborut megelőző három évnek állandóan emelkedő számadatait tekintjük, (1911. évben 5858, 1912. évben 9366 és 1913. évben 9559 elítelt fiatakoru) akkor a háborus éveknél lényegesen kedvezőtlenebb adatai a köteletségnek rideg kényszerével utalnak arra *mindent*, a szeretet melegével pedig azokat, akik a gyermekek és fiatakoruak mentésének apostoli munkáját lelki szükségletből végzik, hogy a gyermekek és fiatakoruak erkölcsi megmentése érdekében sokat, mindent meg kell tennünk. Ennek a feladatnak akkor fogunk megfelelni, ha a gyermekek és fiatakoruak erkölcsi romlását okozó szocialis bajokat felismerjük.

A fiatakoru személyén kívül álló okok: elhanyagolt nevelés, erkölcstelen környezet, rossz anyagi viszonyok, — a fiatakoru személyében rejlő okok: büns hajlam s közvetve az alkoholizmus.

Az 1913. évben elítelt 9559 fiatakoru közül 3983 esetben elhanyagolt nevelés volt az elzüllés oka.

Amiként Pestolozzi „Wie Gertud ihre Kinder lehrt” című művében az anyát megtanítja, hogy gyermekét a bölcsőtől kezdve hogyan nevelje, ugy a patronazsmunkában a prevenciót már a

gyermek zsenge korában meg kell kezdeni, s el kell távolítanunk, orvosolnunk kell mindazt, ami a gyermekek erkölcsi romlását okozhatná.

Belépünk egy lakásba. A szük kis konyhában, kopott takaréktűzhely, vaslapja törött, ajtaja egyik sarokvasán lóg, néhány kicsorbult edény a késő délutáni órákban még lemosatlan, a szobából romlott, dohos levegő átható szaga üti meg az orrunkat, az ágyak vétellenek, szennyes ágynemű össze-visszaságban, a szürke padlón kitaposott cipő, rongy . . .

Ez az ő otthonuk . . . ők pedig félsületesnek, maszatosak, értelmetlenül reád bámulnak . . . egy-egy szám az „elhanyagolt nevelés” rubrikájában.

Őnök Hölgyeim nem mennek el innen szó nélkül, első sorban ugy-e kinyitatták az ablakokat, megfésültek és megmosdatták a gyermekeket, azután szigoruan meghagyják az anyának, hogy a szobát meszelje ki, a padlót surrolja fel, a gyermekek ruháját foltozza meg s ha ismét elmennek oda, lesz rend, tisztaság.

Most már tovább lehet folytatni a munkát, — az anya láthatólag örül a kiérdemelt néhány elismerő szónak, gyermekei nevelése iránt kezd érdeklődni, — van remény, hogy ezek a gyermekek már nem jutnak abba a szomorú statisztikába.

Nem elgondolt kép ez, nem példaszerű beállítás az elméletnek, hanem egyike a gyakorlatban megvalósított azoknak az eseteknek, amelyekben a felügyelő hatóság nőtagjai a mentő munkát végezték.

A büncselekmény elkövetésének oka 1402 esetben az erkölcstelen környezet metelyező befolyása volt.

A gyermekek ellenőrzése ilyen esetekben majdnem kivihetetlen, a vesztély csakis a környezetnek erkölcsi megjavulásával volna elhárítható, erre azonban kevés a remény, rendszerint tehát a miniszter rendelet 45. §-án alapuló ahoz az intézkedésekhez kell folyamodnunk, hogy a gyermek, vagy fiatakoru a környezetből eltávolíttassék.

Nemzedékre kihatóan pusztítanak az erkölcstelenység nyomán a vérbajok, a kórházak képtelenek befogadni a kórtól megtelelyezett fiatakoruakat, pusztulást jelent ez a mostani, kórságot a jövő nemzedékre s aggóva gon-

dolunk arra a nemzedékre, amely egy nagy Magyarország létfenntartására lesz hivatva.

Fokozottabb kötelességünk gátat emelni a pusztulásnak, aggódo gondossággal kutassuk fel tehát a rossz utra indulókat s jelentsük az eljárás megindítása végett a felügyelő hatóságnak.

A fiatakoru elíteltetését 457 esetben a rossz anyagi viszonyok okozták.

Az ezzel összefüggő szocialis kérdések egy nagy közzgazdasági, népjóléti actió körébe tartoznak, megoldásuk természetesen a felügyelő hatóságnak hatáskörén kívül esik, abban a vonatkozásban azonban, amint azt a működésünk köréből merített példákban felhozott két eset mutatja, hatáskörünkben is hozzájárulhatunk annak a szocialis bajnak orvoslásához.

A családfenntartó apa már hat hónap óta csuzos bántalomban szenvedett, karjai majdnem teljesen bének a család nyomorgott, mert az apa munkaképtelen. Felkértünk egy orvost, hogy a beteg vizsgálja meg, tanácsára kieszközöltünk részére gőzfürdőt s hat heti fürdőhasználat után a betegnek állapota annyira javult, hogy teljes felgyógyulását remélhetjük.

Sokszor 13—14 éves fiuk otthon töltik el idejüket, az apa is munkakerülő, vagy az anya is kitér a munkaalkalom elől, mert hajlamának jobban felel meg, hogy idejét az alig számbavehető háztartási munkával elfecsérelje.

Az ipartörvény szerint a 12. életévüket betöltött gyermekek tanoncokul felvehetőek.

Ne tévesszen meg bennünket az anyának kifakadása, hogy a szegény ember gyermekeknek már zsenge korában dolgoznia kell, hisz az a gyermek, aki tanulmányait folytatja, erős szellemi munkában tölti azt a kort, amelyben az iparostanonc rendszerint könnyebb munkát végez, miután pedig az elemi iskolák bevégeztével a semmittevés a legtöbb esetben csavargásra és a züllés lejtőjére viszi a gyermeket, helyezzük el a testileg fejlett gyermekeket hajlamunknak megfelelő iparágra vagy munkába olyan mesterekhez, vagy gazdákhöz, akiknél jószágos elbánásban részesülnek.

Büns hajlam 1048 esetben okozta a fiatakoruak büntetését.

Ithelyt az u. n. kamaszkorban, vagyis a fju 12—15 életében beálló psychikai zavarról kell megemlékeznünk, amely a serdülő gyermek viselkedését erkölcsi fellegását nagy mértékben

NYILATKOZAT!

„MADIANŐ clubspecialité“ [antinicotin]

Sajnálattal tudatom a T. cigarettázó urakkal, hogy a gyár az anyagok folytonos drágulása folytán kénytelen volt a hüvelyek árát felemelni.

Mihelyt a viszonyok megengedik ismét lefogja az árakat szállítani, mint azt már más esetben is megtette. — A sodorni való „clubspecialité“ papirnak ára 12 fillér.

Halász Ferenc,
a Modiano-gyár képviselője

befolyásolja és bűnös hajlammá fokozza.

Habár ez csak átmeneti állapot, de egyéni nevelés hiányában a rossz szokások és bűnös bajlások elhatalmasodnak, a pártönizmunkának lesz tehát a feladata, hogy a szülői nevelést jóindulatú intelmekkel szükség esetén következetes szigorral pótolja.

Az 1913. évben elítelt 9559 fiatalok közül mértéktelenen 4176, rendszeresen 411 élt szeszest itallal, 66-nál pedig a bűncselekmény elkövetése és az alkohol élvezete között az összefüggés megállapított.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság népjóléti albizottsága működésének programpontjai közé felvette az alkohol elleni küzdelmet is.

A bizottság a jelenlegi időt nem tartja alkalmasnak arra, hogy elméleti vitát folytasson azon kérdés felett, vajjon az alkohol-ellenes mozgalom céljainak jobban megfelel-e a teljes abstinenciának vagy pedig csupán a mértéktelenségnek hirdetése, hanem elhatározta, hogy a jelen háborus időben kifejtené akcióját az iszákosság és elsősorban a pálinka élvezete ellen irányítva, ezért igazságügyi miniszter ur útján a fiataloknál felügyelő hatóságait is felkérte a célt szolgáló következő intézkedések propagálására.

1. A tanítók az öfeloellenes téren elért eredményekért praemiumban részesítendők.

2. A nép foglalkoztatása és szórakoztatása olvasó és polgári körök létesítése vándor-előadások, mozi-előadások által.

3. Kózkutak és melegedő szobák létesítése.

4. A vendéglősök kötelezése, hogy alkoholfüves italokat is tartanak, értéküknek megfelelő arón.

5. Tej és más hűsítő (alkoholfüves) italok ambuláns árusítása.

Ujvidéki séták.

— Tisztviselők nehéz megélhetési viszonyainak megváltoztatása. — A csökönyösek. —

Segíts magadon elvét követve, bár nagyon későn, de mégsem elkésve, vasárnap az ujvidéki tisztviselők a kaszinóban összegyűltek, tanácskoztak. Belátogattam, meghallgattam a tanácskozást. Sajnos csak egy életrevaló indítványt hollottam. *Török* tsz. bíróét, kinek az volt a nézete, hogy *amikor és amilyen élelmicikre a tisztviselőknek szükségük lesz, akkor és azt tömegesen vásárolják.* A beszerzési költségek fedezésére a megvett cikk valamivel drágábban kerül a fogyasztóhoz.

A többit is kitűnően megindokolták, de gyakorlati haszna és értéke csak az említettnek van. Láttuk a beszerzésre és általában az egész mozgalom szervezésére megalakított bizottság programjából, hogy megvan a tiszta, igaz, nemes szándék, de miután sok tapasztalatot van e téren: sokat nem várhatunk a mozgalomtól. A belépő nyilatkozatokat ott

nyomban alá kellett volna iratni és kész tervezettel sürgősen akcióba lépni, de így ismét elhúzódik egy-két hétig és csakis a kezdetnél vagyunk. Ki küzd a nyomorral? Senki más, mint a tisztviselő! Ezért tehát mutassa meg az egészen magárahagyott tisztviselői kar, hogy tud magán segíteni. Támogassa minden tisztviselő ezt a mozgalmat.

— Nem törődöm én ufam semivel, mert úgy is tudom, hogy nem lehet ezeket a viszonyokat megváltoztatni.

Igy beszél egy tisztviselő, ki mindig jajgat, de hogy valamely üdös mozgalmat támogatott volna, még soha nem tapasztaltam. Ráolvastam.

— Lássam maga ugy tesz, mint mikor két vándor legény egy pokrócot vesz. Hozzajuk csatlakozik egy harmadik is, ki azonban a pokróc árához egy fillérrel sem járult. Mikor azonban a lefelekre került a sor, őt közepre fektették. Hol a bal, hol a jobb oldali huzta, ráncigálta a takarót, természetesen a közepenfekvő potyafáter mindig be volt takarva. En nem szólhatok semmit — mondja — mert én nem adtam a takaró árához semmit!

Igy lesz majd önnel is. Tisztviselőtársai gondoskodnak az ön takarójáról is, ha nem is járult hozzá semmivel sem.

Szépén fejlődik minden. Gyöőrültem, mintha az enyém lett volna minden, de hamarosan elszomorodtam, mert eszembe jutott az a sok lelketlenség, amit a bőség dacára velünk szegény fogyasztókkal művelnek. Minden van, volt és lesz bőven és ha rákerül a sor még sincs. — És ami lesz, pedig bőven lesz, azt csak nagyon drágán kapják majd. Mikor eltűnök szembe jó velem Sz. gazdálkodó, ki szokása szerint, ismét sirt, jajgatott, mert csakhogy mégis valami okot talált a lamentálásra. Mikor már mindenről beszélgettünk, akkor Szalonikira terelődött a beszéd.

— Hát tetszik tudni, hogyan vagyunk az antan szalonikii cselekedetével? — mondom neki. Ezzel éppen ugy vagyunk, mint mikor az egyik baka fogadott a másikkal, hogy ha háromat olvas, akkor kibujik az ágy alól. Fogadtak. Az ágy alá megy, a másik olvas: „egy, kettő... három”, de biz nem mozdul, hanem még tovább is az ágy alatt marad. Ekkor újra megszólalt az aki erősítette, hogy a harmadik számlálásra ki kell jönnie az ágy alól. Nem használ semmit. Ekkor oda vágja: „Ha nem gyűsz, maradsz!” Igy az antan is, bebujt görögországi ágyába. A görögök hiába olvasgatják az egy, kettő, háromat, az antan csak ott vesztegel. Hát ha nem gyűsz, maradsz!

Tán meg tudja. Lehet, hogy a párisi urvacsorára mégis hazamegy. Ir.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselelőház.

HIREK

Nevezetes nap Ujvidék történetében március harmincegyediké. Ekkor foglalta el máteházi *Mathkovits* Béla főispáni székét. A jóleső megemlékezés mondatja velünk e sorokat, mert az Ujvidéki Napló 1910 március 18-án rendkívüli kiadásban tudatta Ujvidék közönségével, hogy öfelsége *Mathkovits* Bélát nevezte ki Ujvidék város főispánjává. Ekkor a többek között ezeket mondottuk: „Az a főispán, ki a közigazgatás ágazatait szakértelemmel kezeli, az igazságos elbírója lehet a közigazgatási ügykörnek. Az az igazi főispán, kit nem befolyásol semmi egyéb, mint az igazságot. *Ilyen lesz Mathkovits.* Jövendőléánk teljesen beigazolódott. Fogadalmat, melyet székfoglalója alkalmával a város közönsége előtt tett, szent ígéret volt, melyet becsületesen, férfiasan be is váltott. Ma az ünneplésnek, ünnepletésnek a bensőséges érzelmet adja. Ujvidék közönségének érzelmét tolmácsoljuk, midőn rendhíttelen bizalmunknak és tiszteletünknek adunk e jelen alkalommal is kifejezést. Ohajunk, hogy máteházi *Mathkovits* Béla Ujvidék főispánja igazságos kormányzását semmi ne zavarja, mert csakis általa és val les- *Illy* közt a békés

hozánkiba kivándoroltak itt-honmaradt hozzátartozók, ugyszintén Amerikába látogatásra hazajött egyének részben a hatóságok útján, részben közvetlenül különösen a háboru kitörése óta mind sürűbben fordulnak a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz azzal a kérelemmel, hogy Amerikában levő rokonaikat, akik magukról hírt nem adnak, pénzt nem küldenek, avagy hozzátartozók vagy barátok közlése szerint eltűntek, megbetegedtek, kórházba kerültek, külképviseleti hatóságaink segítségével felkutatassanak és itthon maradt hozzátartozóik üzenetei velük közöltessenek, íggyöben levő ügyeik rendeztessenek és esetleges hagyatékaik átvétessenek. A vezetésem alatt álló Belügyminiszterium hasonló ügyek gyors és pontos intézésére békés időkben is mindig gondot fordított, a háboru alatt azonban az ily kérelmek lehető kedvező elintézésére különös figyelemmel van, mert a háborus viszonyok az egyesekre fokozottan megnehezítették azt, hogy távolabbi országban levő hozzátartozóikkal levelezhessenek. A kellő eredmény elérését azonban nagyban gátolja az, hogy a kérelmezők a kutatót egyénre vonatkozólag a legtöbbszor igen hiányos adatokat szolgáltatnak. Ily hiányos adatok mellett a tényállást csak többszöri levélváltás útján lehet megállapítani, ez pedig a mostani postai forgalom mellett az ügyek elintézését természetesen rendkívül késlelteti. A célból, hogy a kellő adatok már az illető ügy megindításánál lehetőleg rendelkezésére álljanak, célszerűnek láttam eltűnt illetőleg elhunyt egyénekre vonatkozólag kérdő íveket állíttatni össze, amelynek egy-egy példányát jelen rendelettemhez mellékelem. Külön is fel-

hívom alispán (polgármester) ur figyelmét a kérdőíveknek jegyzet rovataban foglaltakra, mely szerint a legutóbb kapott leveleket borítékkal együtt, főleg olyanokat, melyek borítékján a levélbélyeg a bélyegzővel együtt sértetlenül megvan, eredeiben kell csatolni és lehetőleg mellékelni kell a kérdéses egyén legutóbbi élethű fényképét is. A hatósági eljárás befejeztével az iratokat és az esetleges fényképeket folyamodók visszaskapják. Ha tehát az érdekeltek a hatóságok előtt szóval vagy írásban oly kérelmeket terjesztenek elő, melyekben a fentemlített kérdőívekben felsorolt pontokra a válaszok kellő részletesséssel előadva nincsenek, a féllal a tudakozó ivet lehető pontosan ki kell tölteni és azt a vonatkozó levelekkel, fényképpel stb. együtt hozzám mielőbb fel kell terjeszteni. Egyidejűleg intézkedtem az iránt, hogy a felek: „M. kir. belügyminiszterium, kivándorlási főosztály Budapest” címén ily ügyekben közvetlenül hozzám fordulnak, kérelmeik mindenkor soronkívül intéztessenek el és az ily tárgyú kérelmekre vonatkozó egyszerű értesítéseket, válaszokat, utbaigazításokat a belügyminiszterium már említett főosztálya az illető félnek postán közvetlenül adja meg. Felhívom alispán (polgármester) urat, hogy e körendeletembe foglaltakat korrendelet tartalma, hírlapok útján vagy a helyi szokásoknál megfelelő más módon a legszélesebb körben közzétéssék, végül, hogy az ily tárgyú kérvények mindenkor soronkívül nyervejenek elintézését. A miniszter helyett: dr. *Némethy* Károly s. k. államtitkár.

Csaló asztaloslegény. *Willwohl* Mihály 19 éves cserévczi asztaloslegény magát vízi malomtulajdonosának adván ki, i. évi február hó 21-én megjelent *Repics* Bogdán palánkai lakosnál és kötelezte magát, hogy neki lisztet és korpát fog szállítani, majd elment *Piller* Istvánné palánkai lakoshoz és ennek serteseket ígért szállítani Szerémségből, azt állítván, hogy a sertesek már a Dunán vannak, csak ki kell azokat váltani. Ezen szállításokra *Repics* Bogdántól 600 korona, *Piller* Istvánnétól pedig 800 korona előleget csalt ki. Miután *Willwohl* Mihálynak sem lisztje, sem korpája, de disznaja sem volt természetesen nem is szállíthatott, de a pénzt sem adhatta már vissza, mert 154 kor. 30 fillér a hiány, amit letartoztatása előtt elköltött. Ezért az ujvidéki kir. törvényszék *Willwohl* Mihályt 1 évi börtönre és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A megbízható házvezetőnő. Özv. Szabó Jánosné sz. Reider Julianna Öbecsén Tóth Vinczének házvezetőnője volt, a kire Tóth Vincze hadbavonulásakor ház-népét és butorait reabizta. De Szabó Jánosné a beléje helyezett bizalommal visszaélt és a butorokat eladogatta. Letartoztatták és az ujvidéki kir. törvényszék 2 havi fogházra ítélte, a mely eddigi letartoztatása által kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

Remegni fog Buda és Bécs. Érdekes okmány került katonáink birtokába a megszállott Szerbiában: Péter királynak egy 1915. évi május hó 10.-én kelt hadseregarparancsa, amelynek minden sorából nagyhangú bizakodás csendül ki. A hadseregarparancs hü fordításban így szól:

Dicső "vitézek!"

A megérdemelt pihenő után, melyet a tavalyi bábérkoszorúta győzelmeink révén vivtak ki magatoknak, látni óhajtom, készek vagytok-e a nagy fölzsabadító munkára és üdvözölni akarok titeket. A tegnapi szemlén meggyőződtem róla, hogy készek vagytok sasok módjára repülni a harcmezőre, hogy meg se álljatok és meg se pihenjétek addig, amíg el nem jutottatok Budára a királyi és Bécsbe a császári udvarig. Látom, hogy erősek vagytok, mint oroszlánok és rettenesek, mint a sárkányok. Remegni fog tőletek Buda és Bécs, mintahogy remegett Sztambul és Szófia. Tejjes megelégedéssel és erős bizalommal üdvözöllek titeket, Szerbia harcra kész solymai. Felkészülve várjátok e pillanatot, amikor harcra szállhatatok e kiáltással: „Isten nevében előre!”

A hadseregarparancsot Stephanovics Stefen a királyi hadseregéde írta alá.

szemlén meggyőződtem róla, hogy készek vagytok sasok módjára repülni a harcmezőre, hogy meg se álljatok és meg se pihenjétek addig, amíg el nem jutottatok Budára a királyi és Bécsbe a császári udvarig. Látom, hogy erősek vagytok, mint oroszlánok és rettenesek, mint a sárkányok. Remegni fog tőletek Buda és Bécs, mintahogy remegett Sztambul és Szófia. Tejjes megelégedéssel és erős bizalommal üdvözöllek titeket, Szerbia harcra kész solymai. Felkészülve várjátok e pillanatot, amikor harcra szállhatatok e kiáltással: „Isten nevében előre!”

Erdőgazdasági munkások katonai felmentését meghosszabbították. A m. kir. honvédelmi miniszterium 5700/eln. Mg/a sz. sürgönyrendeletével tekintettel az erdőgazdaságnak a nagy munkáshány folytán bekövetkezett súlyos heizyetre, valamint a fa termeléshez fűződő rendkívül fontos közzgazdasági és katonai érdekekre a tűzibánya- és talpa termelésnél, valamint a fűrészetnél alkalmazott és meghatározott időre felmentett népfelkelésre kötelezett erdőgazdasági munkásokat és alkalmazottakat, akiknek felmentése 1916. évi június 30-ika előtt letelne hivatalból 1916. évi június hó 30-áig felmentette. Az érdekelt felhivatnak, hogy felmentési igazolványukkal, a felmentésnek az igazolványra történendő rávezetése végett, a katonai igazosztályban (Kossuth Lajos-u. 43., régi gimnázium) sürögösen jelentkezzenek.

Elítélt detektív. Adorján Jeromos, aki múlt évben az ujvidéki határszéli rendőrségnél volt alkalmazásban, szeptember 18-án éjjel 1/3 óraker Singer Mihály magánlakásába, ennek tiltakozása ellenére behatolt és ott is maradt, majd eltávozott, de 1/2 óra tájban ismét megjelent és házkutatást tartott. Sőt karhatalom igénybevétele mellett Singer Mihályt letartóztatta és reggel 1/2 óráig fogva tartotta és többször meg is ütötte, miáltal rajta 20 napot tul gyógyuló súlyos testi sértést okozott. Ezenkívül bántalmazta még az ott levő Sántán Vilmit is, akit arcul ütött és hajánál fogva rángatta. Az ujvidéki kir. törvényszék ezért Adorján Jeromost összbüntetés-ként 3 havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte, de a hivatalvesztés kimondását mellőzte. Az ítélet ellen vádolt elítélte miatt, a kir. ügyész pedig súlyosítás iránt felebbezett.

Gyermek pusztítók. Özvegy Ehringer Jakabné sz. Ehringer Katalin ötéri lakosnót meglátogatta a gólya, de mert ez neki nagyon kényelmetlen volt, anyjával özv. Ehringer Jánosné szül. Ditrich Rózával elhatározták hogy a gyermeket elpusztítják. Az öreg asszony a gyermeket egy mosdótáiban kitette a konyhába és a gyermek noha életképes volt, kiállítás folytán meghalt. Ezért az ujvidéki kir. törvényszék az ítélet iránt jogerős.

Vörös kereszt kutyák kiképzése és használata. Az ilyen kutyák kiképzésére főnálló német egyesület jelentése szerint jóval több mint 3000 vezetőt és kutyát állított a hadsereg rendelkezésére. A háború elején a hadseregben 1878 vörös kereszt kutyát volt alkalmazva, mely szám azóta jóval többre mint kétszeresre emelkedett. A kutyák fajtáját illetőleg két harmadrész német kutyákból telik ki. A német hadvezetőség most már olyan nagy súlyt vet a vörös kereszt kutyák alkalmazására, hogy minden egészségügyi oszlopnál 4, esetleg 8 vezető áll szolgálatban a megjelölt kutyákkal. A kiképzés két irányban történik. Az elsőben, mely a parancsszó melletti gyakorlatokat foglalja magában, a következőkre tanítják a kutyákat: a vezetőnek bal oldalán való követése minden mozgási módban porázzal, vagy anélkül, akadályok legyőzése, fekvé maradás egészen 30 percig, tárgyak hordása, végre hangadás parancsszóra. A kiképzés második iránya a keresés. Ide tartoznak a vezető megkeresése, sebesültek felkutatása hangtalan eljárás mellett.

Állatvédő törvényes intézkedések Ausztriában. A háború előtt Ausztriában új büntető törvényjavaslatot fogadott el a törvényhatóság. Ennek éltbe lépése azonban a háború miatt halasztást szenvedett. Az új büntető törvényben az állatvédelemről is történt gondoskodás, és pedig olyan módon, mely az állatvédők óhajait kielégítheti. Az új törvény 479-ik szakasza következőleg szól: „1 Aki egy állatot rosszakaratulag bántalmaz

vagy kínoz, aki vét ama szabályok ellen, melyek az állatokon végzett tudományos kísérletek tekintetében főnállanak: 6 hétig terjedhető fogsággal és 500 K-ig terjedhető bírsággal büntetettik.” A törvény végrehajtásáról szóló rendelet hatályon kívül helyezi az 1855. óta fennálló kormányrendeletet, mely még azon a sajnálatraméltó ösdi állásponton alapul, melyet a mi törvénykezésünk is vall, t. i. hogy az állatkinzás megállapításának feltétele az, hogy az nyilvános és megbotránkozható legyen. A bécsi állatvédő egyesület február 21-én az osztrák igazságügyi miniszterhez sürgős kérvényt intézett, melyben azt kérte, hogy az igazságügyi miniszter eszközöljön ki egy császári rendeletet, mely az osztrák alkotmány ismert 14. §-án érvény életbe léptetné a fent érintett, még tövénnyé nem vált állatvédő intézkedéseket. A bécsi állatvédő egyesület sürgős kérvénye indoklásául felhozta azt, hogy az állatokkal való durva bántalmazások esetei a háború kezdete óta ijesztő módon sokasodtak. Az egyesület ezt annak tulajdonítja, hogy kocsisok és hajcsárok oly tömege vonult be, hogy alkalmas egyének ugyszólván kifogytak. Az ezek helyett beállított selejtes egyének nem tartanak az esetleg elbocsátástól, mert manapság rögtön találnak szolgálatot. De a gazdák is csak állatkinzások szaporodnak, mert a takarmány drága, ezért kevés. Az állatállomány, mely visszamaradt, gyange, a fuvarosok és vállalkozók pedig a rosszul táplált, erőtlén állatokból is a normális viszonyoknak megfelelő hasznat akarják húzni. Érdeklődéssel várjuk a bécsi állatvédő egyesület lépésének eredményét.

Lopás miatt elítélt hajós. Major Janos ásványi lakos hajófitó O-Moldován a hajórája látogatába jött német katona zsebéből 74 drb. 2 márkás papírpénzt lopott. Ujvidéken letartóztatták. Az ujvidéki kir. törvényszék 3 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Meghívó. A petrovaradini vörös kereszt javára Pravadovszky urasszony termében április hó 1-én és 2-án szini-előadás lesz. Előadók: „Hans Hucklebein” vig-játékot. Az előadás kezdete 7/8 óraker.

Jótekönyvcélú magyar állami sorsj. Ö cs. és királyi Felsőnek legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottóvédéki igazgatóság minden másfél évben jótekönyvcélú állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jóvedelmét közhazsnri és jóteköny cölakra fordítják. A budapesti m. kir. lottóvédéki igazgatóság jelenleg a XXXII-ik állami sorsjátékot rendezi 475.000 K készpénz nyere-ménnyel. A főnyeremény 200.000 K és még 14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy ropant olcsósága és a sok kedvező nyeresé esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXXII-ik jótekönyvcélú állami sorsjáték támogatására. A húzást visszavonhatlanul f. é. június hó 15-én a lottóvédéki igazgatóság (Budapest, IX. Vámpalota) tartja meg. Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottóvédéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota) portmentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók a dohán-

tözsdekben, bank és váltó üzletekben, posta-, vám-, és adóhivatalokban és vasúti állomásokon. A m. kir. lottóvédéki igazgatóság kívánatra bárkinek díjtalanul és portmentesen küldi ezen sorsjáték részletes jätéktervét. Egy sorsjegy ára 4 korona.

A tolonc. Saffner Katalin egri születésű Ujvidéken f. évi február hó 26-án a rendőrségi zárkában egy tolonc társától egy aranyórát és láncot, meg egy öltölevés bolgár ezüst pénzt lopott. Az aranyórát Budapestén elzalogosította 70 koronáért, amiből 27 kor. 68 fillért megis találták nála. A többi lopott tárgyat is megtalálták Budapestén történt letartóztatáskor. Ezen ügy földelritése rendőrségünk ügyességét bizonyítja, ami annál dicséretreméltóbb, mert többször büntetett notorius tolvajt kerítették kézre. Az ujvidéki kir. törvényszék Saffner Katalint 2 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Melegít-e az alkohol? A szesz italok valóban melegítenek, de csak az első pillanatban. Pár perccel azután, hogy az ember a pohárka pálinkát fölhajtotta, még jobban fogja érezni a hideget, mint azelőtt. Az alkohol a szív működését gyorsítja, a szív ennél fogva több vért hajt a test minden része felé és így a bőr felé is. A bőr apró erei tehát a szesz ital élvezete után jobban telődnek meggörrel, ami melegítésként éreztetik. De csakhamar melegeből sokat veszít, sokat ad át a környező hideg levegőnek. Minél több vért kering a bőrelekben, annál erősebb a lehűlés. Lázás betegeknek éppen azért adnak alkoholos italokat, mert ezáltal elősegítik a lórró test lehűlését. Részeg emberek éppen ez okból fagyának meg olyan könnyen hideg időben, mert a bőr ereibe kergetgett vértik sok meleg veszít. Hideg időben a szesz italok élvezeténél csak akkor van a szervezetre jótékony melegítő hatása, ha a fagyos utcáról a meleg szobába lépünk és ott is maradunk, a kályha melege azután nem engedi, hogy testünk a vérral erősen megtelt bőrekek utján sok meleget veszítsen.

APOLO

PROJECTOGRAPH RÉSZV.-TÁRS.

Hja, ez a szerelem,
vigjáték 2 felvonásban,

a fűszerepben:
MANNY ZINNER

Leláncolt akarát,
„NORDISK” dráma 3 felv.

Ösztöndíj fiatalon elhalt magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei és árvái részére.

A kereskedelemügyi miniszter ur a Goldberger Erzsébet által 1867. szeptember 18-án Bécsben az öbudi kékfestőgyár felvirágzásának emlékeztetőre tett alapítvány Kettőezernégyszáz (2400) koronát kitevő kamataira az alábbi módokat mellett ezennel nyilvános pályázatot hirdet:

1) A lenti kamatösszezből nyolc (8) egyenkint 300—300 koronás segélydíjat alakít.

2) E segélydíjakat szakmájukban kivált, józanéletű, de fiatalon elhunyt képesítéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de még 18 évet be nem töltött (fiu, esetleg leány) árváinak fogja odaitélni.

3) Pályázhatnak e segélydíjakra a 2) pontban említett özvegyek és árvák, ez utóbbiak anyjuk, vagy gyámjuk útján.

Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, árvák, kik atyjuk iparát választották életpályául s mint ilyenek segéd, vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felsőipariskola) járnak, az odaitélésnél előnyben részesülnek.

Árváknál, ha további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szükség, a miniszter ur nem fog elzárkózni az elől, hogy a segélydíjat az alapítványi kamatok terhére az elhaladás igazolásának kikötése mellett esetleg több éven át engedélyezze.

Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvák ugyanezen alapítványi kamataiból segélyt csakis rendkívül kivételes esetben kaphatnak.

4) A folyamodványban részletezendő: a cél, melyre folyamodó a segélyt igényli és a körülmények, melyek őt a segély kérésére utalják.

5) A folyamodványhoz okvetlenül csatlandók a következő mellékletek:

A) Özvegyeknél:

- a) a házassági levél;
- b) a férj magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok;
- c) a férj iparigazolványa, vagy annak másolata;
- d) a férj szakképzettségét igazoló okmányok (iskolai bizonyítvány, bizonyítvány rendeléktől, kiállítási oklevél stb.);
- e) a férj és az özvegy erkölcsi bizonyítványa;
- f) szegénységi bizonyítványa.

B) Árváknál:

- a) az atya magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok (1. fent b. alatt);
- b) az atya iparigazolványa, vagy annak másolata (1. fent c. alatt);
- c) az atya erkölcsi bizonyítványa;
- d) az atya szakképzettségét igazoló okmányok (1. fent d. a.);
- e) az árva születési bizonyítványa;
- f) az árva legutolsó iskolai bizonyítványa;
- g) ha az árva iparossegéd vagy tanonc, vagy ipari szakis-

kolai (felsőipariskola) tanuló, a tanítómesterek, vagy mesternőnek, ipariskolai igazgatónak bizonylata arról, hogy az illető mióta van nála alkalmazásban (hányadik évfolyamra jár) és milyen erkölcsi magaviseletet és előhaladást tanusít;

h) szegénységi bizonyítványa. Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány kültetésén feltűnően jelzendő.

6) A segélydíj kiutalásánál a miniszter ur fentartja magának, hogy oly módokat állapíthasson meg, melyek a segéllyel elérni kívánt célt biztosítani a viszonyok szerint leginkább megfelelőnek látszanak.

A 4. és 5. pontban foglaltak szerint szerkesztett és felszerelt folyamodások legkésőbb **5. május hó 1-ig** a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

Sokkal célszerűbb ha a női pongyolát, teljes női gyermekruhát, kötényeket stb. **készzen vásárolja**, mintha a kelmét külön vásárolná. Elég nagy, szép választék áll rendelkezésre

Alaburics Mária
üzletében Ujvidék,
Szűcs-utca 30. szám

Háromszobás előkelő uri lakás a szükséges mellékhelyiségekkel Zrinyi Ilona utca 51. sz. házban

május 1-re kiadó.
Közelebbi: a kiadóhivatalban.
1—3

Világításhoz, gépek hajtásához és főzéshez használjunk

Villamos áramot.

Közelebbi felvilágosítással és díjtalan költségvetéssel szolgál az **Ujvidéki Villamosági Részvénytársaság** 4-40

Előkelelően butorozott 2 szoba

április 15-ére kiadó egy vagy két személynek. Zrinyi Ilona utca 51. A minden kényelemmel berendezett szobák bérletje az ott lévő **zongorát is használhatja**. Közelebbi a kiadóhivatalban.
1—3

XXXII-ik magyar királyi jótékonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyerevénye van, melyeknek összes értéke 475.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

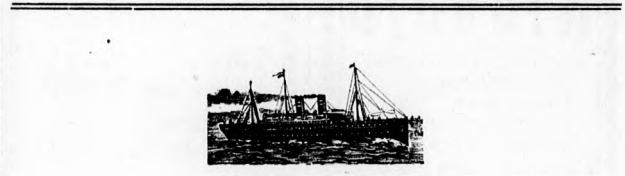
1 főnyer. ——— 30.000 K készp.	20 nyer. á 20 K 4.000 K készp.
1 " ——— 20.000 " "	40 " 150 " 6.000 " "
1 " ——— 10.000 " "	100 " 100 " 10.000 " "
1 " ——— 5.000 " "	200 " 50 " 10.000 " "
5 nyer. á 1000 K 5.000 " "	2500 " 20 " 50.000 " "
5 " 500 " 2.500 " "	12000 " 10 " 120.000 " "
10 " 250 " 2.500 " "	14885 nyer. összes. 475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1916. évi június hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beklédése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portmentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld:

A magy. kir. Lottójövedéki Igazgatóság.

D. G. T. Budapest—Mohács—Zemun közt közlekedő pósthajók menetrendje.

Érvényes 1916. évi március hó 18-tól további intézkedésig.

Naponta	
800	i. Budapest (Petőfi-tér) é. 1205
805	Budapest (Tabár) 1200
825	Budafok 1120
845	Nagytétény 1100
910	Százhalombatta 1030
915	Tököl 1025
935	Ercsi 940
1020	Adony 830
1105	Dunapentele 720
1130	Dunavecse 640
1205	Dunaföldvár 550
1240	Harta 445
105	Ordas 405
125	Paks 335
145	Uszód 300
210	Kalocsa 220
230	Fadd-Tolna 150
350	Baja 1205
450	Dunaszekcső 1045
610	é. Mohács 1000
600	i. Bezdán 915
605	Kiskőszeg 910
705	v. Apatin 755
805	é. Aljmas 640
640	i. Osijek felső állomás 830
700	Osijek alsó állomás 810
800	Aljmas 640
810	Aljmas 440
910	v. Osijek alsó állomás 340
1000	é. Osijek felső állomás 320
840	i. Gombos 550
1010	Vukovar 355
1140	Ilok 150
1150	Palánka 140
1255	Čerević 1210
135	Kamenica 1120
145	Ujvidék 1100
200	1045
235	Srijemski Karlovci 1010
415	Stari Slankamen 830
445	Rezsőháza) Titel 755
450	Titel) Rezsőháza 745
730	é. Zemun 500

Csépléshez gőzekéhez

szeresse be sürgősen

szén,
gépolaj,
nyersolaj
és benzin
szükségletét.

Azonnal szállítja:

Klár Andor és Tsa
r.-t. Debrecen Telefon 371

5 - 16

Kidobja

pénzt, ha nem veszi
figyelembe, hogy a há-
borus időben is vannak
Ujvidéken olyan bevá-
sárlási források, ahol

tavaszi szükségletét
jutányosan beszerezheti.

Ilyen

KOVÁCS GÓLYA

áruháza, Kossuth L.-u.
A legszebb, a legjobb itt
állandóan raktáron van.

Házeladás.

A Buza-tér 14. számú ház
két utcára nyíló telekkel, és
évente 4144 korona házbért
hoz, kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:
Jovanovits T. Milan
Berecsényi Miklós-utca 12.

Olcsóbb mint bárhol!

Ritka levélbélyegek minden országból albumok, egész
levelek stb. bármikor nagy mennyiségben kaphatók

Az „Ujvidéki Napló“ szerkesztőségében
Rákoczi Ferencz-ut 35. I. emelet.

Már mindent hamisítanak!

Gonos, lelketlen emberek utóbbi időben
értéketlen kotyvalékot akarnak **lysoform**
helyett a közönség unyakaiba sózni, ezért
tehát csakis eredeti nyolcszögletes zöld
üvegben fogadjuk el a **lysoform** fertőtle-
nítő szer. Győződjünk meg arról, hogy
az üveg zárt és sértetlen, hogy oldalába
a lysoform szó be van préselve és hogy
a dugón is lysoform szó van beégetve.

A lysoform a legtökéletesebb bevált fertőtlenítő szer,
biztosan és gyorsan megsemmisíti a ragályt okozó ba-
cillusokat, nem mérgező kellemes illatú. Eredeti üvegje
1 korona, bármely gyógyszárban vagy drogeriában. Egy
rendkívül érdekes, neves orvos tollából származó könyvét,
melynek címe: „Egészség és fertőtlenítés“ kívánatra
bármikinek ingyen és bérmentve küld

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Wachtl Imre

Első Ujvidéki Villa-
moserőre Berendezett
Gőzkemence sütőhá-
zában, Petőfi-utca 8.
sz., a nap bármely sza-
kában, magánházak,
háztartások részére:

kenyeret, pecsenyét
vagy egyéb sütnivalót
::: sütni lehet :::

SZÖVETKEZETI KÖNYVNYOMDA

Vilanyomozony által
hajtott géppel, a leg-
újabb és legdivato-
sabb betűkkel, kere-
tekkel, díszítésekkel
van bőven beren-
dezve. □□□□□□□□

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 22.
TELEFON SZÁM 371.

Összes könyvnyomi-
dai munkákat a leg-
meszebbmenő mű-
szaki tökélyvel, a
legszebben, izléstel-
jesen, gyorsan és
tisztán végzi □□□□□

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ

ALCALICUS JÓDOS GYÓGYFORRÁS.

Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór, halleini sós és tengeri
sósfürdők, szénsavas fürdők. Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegviz-
gyógyintézet — VILLAMOS GYÓGYMÓDOK. Modernül berendezett gőzfürdő és
kádfürdők. Csusz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gúmos
csontbajok, vérhaj ellen. A fürdő télen fűthető szobákkal és folyókkal van ellátva.

MODERN VENDÉGSZOBÁK ÉS ÉT-TEREM. — TÉLI KURÁRA KIVÁLÓAN ALKALMAS. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS:
Dr. VILT VILMOS. — KIMERITŐ TÁJÉKOZATOT KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.